

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญ

1.1 ด้านกายภาพ

1. สภาพทั่วไป

1.1 ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลไม้ยา เป็นที่ราบระหว่างภูเขา สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 500 เมตร มีภูเขาสูง สลับซับซ้อนวางตัวทอดแนวยาว ด้านทิศเหนือ – ใต้ ด้านตะวันออกของพื้นที่เป็นที่ราบ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 45 ลิปดา กับเส้นรุ้งที่ 20 องศา และระหว่างเส้นแวงที่ 49 องศา 45 ลิปดา กับเส้นแวงที่ 100 องศา และตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอพญาเม็งราย อยู่ห่างจากตัวอำเภอพญาเม็งรายประมาณ 18 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 131 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 81,875 ไร่

1.2 ที่ตั้งของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลไม้ยา

หมู่ที่ ชื่อบ้าน

1	บ้านห้วยเตี๋ย
2	บ้านไม้ยา
3	บ้านร่องกอก
4	บ้านสันสะอาด
5	บ้านห้วยก้างราษฎร์
6	บ้านห้วยก้างรัฐ
7	บ้านไม้ยาสันโค้ง
8	บ้านสันโค้ง
9	บ้านไม้ยาคุเวียง
10	บ้านศรีชุม
11	บ้านห้วยก้างนาล้อม
12	บ้านห้วยก้างตลาด
13	บ้านห้วยก้างใหม่
14	บ้านห้วยก้างปู่ล้าน
15	บ้านไม้ยากลาง
16	บ้านไม้ยามิตรภาพ
17	บ้านห้วยก้างกลาง
18	บ้านไม้ยาบุญนาค

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของเทศบาลมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม ตั้งอยู่ทางภาคเหนือ เป็นพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยประมาณ 60 % เป็นพื้นที่สำหรับการเกษตร 35% และมีพื้นที่ส่วนอื่น 5 % มี 3 ฤดูกาล (ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว)

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะ อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแล้ง แต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บ้างครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตกก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน จะมีอุณหภูมิระหว่าง 35 – 39.9 องศาเซลเซียส ร้อนจัด มีอุณหภูมิประมาณ 40 องศาเซลเซียสขึ้นไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม แต่อาจเกิด “ช่วงฝนทิ้ง” ซึ่งอาจนานประมาณ 1-2 สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือน ในเดือนกรกฎาคม แต่ในเขตเทศบาลไม่เคยเกิดอุทกภัยรุนแรง มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 900 มิลลิเมตร

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว 1-2 สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง อากาศหนาวอุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ 14 องศา

1.4 ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินเหนียว ประมาณ 90 % ดินลูกรังประมาณ 10 %

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำที่ใช้สำหรับ อุปโภค-บริโภค โดยเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเทศบาลได้ดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างขึ้นใหม่เพื่อเพียงพอกับการอุปโภคและบริโภคของประชาชน ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อแหล่งน้ำ	สถานที่ตั้ง		ประเภทแหล่งน้ำ			พื้นที่ (ไร่)
		หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	อ่างเก็บน้ำ	หนอง บึง	ทำนบปลา	
1	อ่างเก็บน้ำห้วยบง	1	ห้วยเตือ	/			25
2	ฝายกั้นน้ำห้วยเตือ	1	ห้วยเตือ		/		7
3	อ่างเก็บน้ำห้วยเตือ	1	ห้วยเตือ		/		10
4	สระน้ำโรงเรียน	1	ห้วยเตือ			/	1
5	ลำน้ำห้วยไม้ยา	2	ไม้ยา		/		11.25
6	สระศาลเจ้า	2	ไม้ยา		/		0.1
7	สระร่องแมด	2	ไม้ยา		/		3
8	สระหนองตัว	2	ไม้ยา		/		4

9	ลำน้ำห้วยร่องกอก	3	ร่องกอก		/		2
10	สระน้ำร่องกอก	3	ร่องกอก		/		10
11	ลำน้ำห้วยโป่ง	4	สันสะอาด		/		5
12	สระน้ำเอนกประสงค์	4	สันสะอาด		/		6
13	หนองปลาขาว	4	สันสะอาด		/		5
14	หนองบัว	4	สันสะอาด		/		3
15	สระประมงบ้านสันสะอาด	4	สันสะอาด			/	20
16	อ่างเก็บน้ำห้วยฝ้าง	5	ห้วยก้างราษฎร์	/			4
17	ลำน้ำห้วยกลาง	5	ห้วยก้างราษฎร์				5
18	อ่างเก็บน้ำไม้ยา	7	ไม้ยาสันโค้ง	/			80
19	ลำน้ำห้วยเคียน	8	สันโค้ง		/		16
20	ห้วยสัก	8	สันโค้ง		/		3
21	ห้วยเคียนแง่ขวา	8	สันโค้ง		/		9
22	หนองน้ำโป่งยาง	9	สันโค้ง		/		4
23	อ่างเก็บน้ำห้วยก้าง	10,14	ศรีชุม, หก.ปูล้าน	/			400
24	ลำน้ำห้วยวังเก๊าฮวก	11	ห้วยก้างนาล้อม		/		11
25	ลำน้ำห้วยก้าง	14	ห้วยก้างปูล้าน				4
26	หนองแงะ	16	ไม้ยามิตรภาพ		/		4
27	สระน้ำสาธารณะวัดไม้ยาคูเวียง	18	ไม้ยาขุนนาค		/		2
รวม							654.35

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ป่าไม้ในเขตเทศบาลตำบลไม้ยาเป็นลักษณะป่าดิบชื้น โดยมีพื้นที่ประมาณ 18.20 % ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเชิงเคียนและป่าขุนห้วยโป่ง

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

เทศบาลได้จัดตั้งหมู่บ้าน ในเขตเทศบาล มีทั้งหมด 18 หมู่บ้าน ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการเลือกตั้งเป็นอย่างดี เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ในปี พ.ศ. 255 ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี 1,927 คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 2,748 คน คิดเป็นร้อยละ 71.76 จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล 1,977 คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 2,737 คน คิดเป็นร้อยละ นอกจากนี้ เทศบาลได้จัดโครงการอบรมศึกษา ดูงาน ของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล อสม. และกรรมการชุมชน โครงการอื่นๆ สำหรับประชาชนอีกหลายโครงการ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนาเทศบาลให้เจริญเท่าเทียมกับ

เทศบาลอื่นๆ และเทศบาลมีโครงการจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โครงการบางโครงการต้องระงับไว้เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยเทศบาลแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้

2.1 เขตการปกครอง

ตำบลไม้ยาจัดตั้งสภาตำบลขึ้นเพื่อเป็นการบริหารและปกครองตำบลไม้ยา ขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 222 / 249 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ. ศ. 2499 ณ หมู่ที่ 2 ตำบลไม้ยา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย และสืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดนโยบายการ กระจายอำนาจ สู่ท้องถิ่น เข้าสู่ยุคการเปลี่ยนแปลงการปกครองในระดับภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร การจัดการ การวางแผน ตลอดจนการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานและการพัฒนาระดับท้องถิ่น ตำบลไม้ยา ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล โดย พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จัดตั้งที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2539 และได้รับการยกฐานะ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2551 ให้เป็นเทศบาลตำบลไม้ยา ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2551 เป็นต้นมา

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านสมบูรณดี ตำบลเม็งราย อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับบ้านตุ้มใต้ ,บ้านห้วยตุ้มลานนา ตำบลจิ้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านสันทรายงาม ตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบ้านสันม่วงคำ ตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

2.2 การเลือกตั้ง

เทศบาลตำบลไม้ยาได้แบ่งเขตการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลไม้ยา ทั้งเขตเทศบาลเป็น 2 เขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาออกเป็น 2 เขต ดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ 1 บ้านไม้ยา หมู่ที่ 2 บ้านร่องกอก หมู่ที่ 3 บ้านสันสะอาดหมู่ที่ 4 บ้านไม้ยาสันโค้ง หมู่ที่ 7 บ้านไม้ยาคูเวียงหมู่ที่ 9 บ้านไม้ยากกลางหมู่ที่ 15 บ้านไม้ยามิตรภาพหมู่ที่ 16 และ บ้านไม้ยาบุนนาค หมู่ที่ 18

เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบไปด้วย บ้านห้วยก้างราษฎร์ หมู่ที่ 5 บ้านห้วยก้างรัฐหมู่ที่ 6 บ้านสันโค้งหมู่ที่ 8 บ้านศรีชุม หมู่ที่ 10 บ้านห้วยก้างนาล้อมหมู่ที่ 11 บ้านห้วยก้างตลาด หมู่ที่ 12 บ้านห้วยก้างใหม่หมู่ที่ 13 บ้านห้วยก้างบุลัน หมู่ที่ 14 บ้านห้วยก้างกลาง หมู่ที่ 17

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไม้ยา ส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเสมอมาและประชาชนในเขตเทศบาลยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานเทศบาล เสนอแนะในกิจกรรมของเทศบาลในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมประชาคมในการจัดแผนพัฒนาเทศบาลประชุมประชาคมแก้ไขปัญหาความยากจน ฯลฯ

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูลเมื่อวันที่ พฤศจิกายน พ.ศ. 2555)

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี 8 ,498 คน
- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล 4,319 คน

จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ครั้งล่าสุด (พ.ศ. 2555)

- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี 5,916 คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 8,498 คิดเป็นร้อยละ 69.61

- จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล 5,912 คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 8,494 คน คิดเป็นร้อยละ 69.61

ปัจจุบันนายกเทศมนตรีและสมาชิกมาจากคำสั่ง คสช. และปัจจุบันยังไม่มี การเลือกตั้ง

3. ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ตำบลไม้ยา

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวน (หลัง)
1	ห้วยเตือ	292
2	ไม้ยา	257
3	ร่องกอก	261
4	สันสะอาด	254
5	ห้วยก้างราษฎร์	125
6	ห้วยก้างรัฐ	212
7	ไม้ยาสันโค้ง	207
8	สันโค้ง	211
9	ไม้ยาคุเวียง	149
10	ศรีชุม	138
11	ห้วยก้างนาล้อม	218
12	ห้วยก้างตลาด	218
13	ห้วยก้างใหม่	191
14	ห้วยก้างปูล้าน	210
15	ไม้ยากลาง	123
16	ไม้ยามิตรภาพ	155
17	ห้วยก้างกลาง	198
18	ไม้ยาขุนนาค	181
รวม		3,606

จำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ชาย	หญิง	รวม
1	ห้วยเตือ	371	340	711
2	ไม้ยา	392	396	788
3	ร่องกอก	371	370	741
4	สันสะอาด	364	357	721
5	ห้วยก้างราษฎร์	183	175	358
6	ห้วยก้างรัฐ	321	296	617

7	ไม้ยาสน์โค้ง	289	330	619
8	สนโค้ง	306	325	631
9	ไม้ยาคุเวียง	233	221	454
10	ศรีชุม	209	205	414
11	ห้วยก้านาล้อม	377	366	743
12	ห้วยก้างตลาด	322	327	668
13	ห้วยก้างใหม่	323	329	649
14	ห้วยก้างปลู้น	316	326	642
15	ไม้ยากลาง	215	220	435
16	ไม้ยามิตรภาพ	215	210	425
17	ห้วยก้างกลาง	301	306	607
18	ไม้ยาบุญนาค	262	254	516
รวม		5,376	5,363	10,739

4. สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรอายุ 15 – 60 ปีเต็ม ร้อยละ 99 อ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ เด็กอายุ 6-16ปี ร้อยละ 100 ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า และที่ไม่ได้เรียนต่อมีงานทำ ร้อยละ 99 ด้านการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ปัญหาคือ ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันกับเมืองใหญ่ๆ ได้ การแก้ปัญหาของเทศบาล ได้จัดกิจกรรมให้กับเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนอาหารเสริมนม อาหารกลางวัน ในกับทางโรงเรียนในเขตพื้นที่ และร่วมกันจัดกิจกรรมต่างๆ กับทางโรงเรียน

การศึกษา ข้อมูล ณ ปัจจุบัน

-สถานศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลไม้ยา โรงเรียน จำนวน 6 แห่ง

- 1.โรงเรียนบ้านห้วยเตือ(ระดับประถมศึกษา1-6)
- 2.โรงเรียนห้วยก้างราษฎร์ (ระดับประถมศึกษา1-6)
- 3.โรงเรียนห้วยก้างรัฐประชาสงเคราะห์(ระดับประถมศึกษา1-6)
- 4.โรงเรียนไม้ยามิตรภาพ 168(ระดับประถมศึกษา1-6)
- 5.โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม(ระดับมัธยมศึกษา1-6)
- 6.โรงเรียนอนุบาลสุขเจริญพิทยา(ระดับก่อนประถม/ประถมศึกษา1-6)

-ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 11 แห่ง

- 1.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยเตือ หมู่ 1
- 2.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไม้ยา หมู่ 2
- 3.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านร่องกอก หมู่ 3
- 4.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันสะอาด หมู่ 4
- 5.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยก้างราษฎร์ หมู่ 5
- 6.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไม้ยาคุเวียง หมู่ 9
- 7.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยก้านาล้อม หมู่ 11
- 8.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยก้างตลาด หมู่ 12

9.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยก้างใหม่ หมู่ 13

10.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยก้างปูล้าน หมู่ 14

11.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไม้ยามิตรภาพ หมู่ 16

4.2 สาธารณสุข

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชาชนกรส่วนมากมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในชุมชน เช่นกัน ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก มือ-ปาก-เท้าในเด็ก และโรคอื่นๆ อีกมาก มีสถิติเข้ารับการรักษาพยาบาล ปัญหาคือประชาชนบางรายไม่ยอมไปคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี การแก้ไขปัญหา คือ เทศบาลและหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล ได้จัดกิจกรรมร่วมมือกันรณรงค์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ซึ่งก็ได้ผลในระดับหนึ่ง ประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ต้องเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สำหรับเด็กแรกเกิด - 6 ปี ผู้ปกครองสามารถเลี้ยงดูตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน บางครัวเรือนไม่ได้กินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การใช้ยาเพื่อบำบัดอาการเจ็บป่วยที่ไม่เหมาะสม การออกกำลังกายยังไม่สม่ำเสมอ และประชากรส่วนมากไม่ได้รับการตรวจสุขภาพ ปัญหาเหล่านี้เทศบาลพยายามอย่างยิ่งที่จะแก้ไข โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลสาธารณสุข จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา

(1) หน่วยงานด้านสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในเขตพื้นที่ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 2 แห่ง
- คลินิกเอกชน จำนวน 2 แห่ง

4.3 อาชญากรรม

เทศบาลไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการแก้ปัญหาของเทศบาลที่สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด คือการติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เป็นที่สาธารณะ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอคำสั่งจาก ตำรวจ ผู้นำ อปพร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้นเลยยังเป็นปัญหาที่ปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางเทศบาลจะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

4.4 ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดในชุมชนของเทศบาล จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรอำเภอพญาเม็งรายได้แจ้งให้กับเทศบาลทราบนั้นพบว่าในเขตเทศบาลมีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้าเหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานของเทศบาลที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาของเทศบาลสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

4.5 การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

1. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
2. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
3. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
4. ตั้งโครงการการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
5. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
6. ตั้งโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านคนจน

5. ระบบบริการพื้นฐาน

ในเขตเทศบาลมีระบบบริการพื้นฐาน ดังนี้

5.1 การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น 95 เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือ มีการขยายตัวของครัวเรือนเพิ่มขึ้นทุกปี และ ไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นมีพื้นที่ในการรับผิดชอบมีบริเวณกว้าง การแก้ปัญหาคือ ประสานความร่วมมือกันในหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน ปัจจุบันในเขตเทศบาลมีไฟฟ้าใช้ ดังนี้

1. ประชาชนในพื้นที่มีไฟฟ้าใช้ร้อยละ 95 ของจำนวนครัวเรือน
2. ไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะจำนวน 110 จุด

5.3 การประปา

การประปา เทศบาลมีระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 18 หมู่บ้าน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปีแต่ในช่วงฤดูแล้ง บางหมู่บ้านมีปัญหาคือ มีน้ำไม่เพียงพอเพราะมีน้ำใต้ดินลดลง การแก้ปัญหา คือ การลงพื้นที่ดำเนินการแก้ไขตามจุดที่เกิดปัญหาในพื้นที่ การพิจารณาโครงการต่างๆ ที่ไม่สามารถดำเนินการได้นั้น เช่น โครงการก่อสร้างโรงสูบน้ำจ่ายสารเคมีและเก็บสารเคมีการประปา ฯลฯ เทศบาลก็ได้นำบรรจุในแผนพัฒนาสามปีเพื่อที่จะพิจารณาดำเนินการในปีต่อไป เมื่อมีงบประมาณและความจำเป็นก็สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนต่อไป ปัจจุบันประชาชนมีประปาใช้ ดังนี้

- มีครัวเรือนใช้น้ำอุปโภคบริโภคโดยบ่อน้ำตื้นประมาณ 100 บ่อ
- มีบ่อบาดาล 20 บ่อ
- มีระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 18 หมู่บ้าน
-

5.4 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

(1) มีไปรษณีย์ จำนวน 1 แห่ง ให้บริการ เวลา 08.00 – 16.00 น. ในวันจันทร์ – เสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน) หยุดวันอาทิตย์

5.5 เส้นทางคมนาคม

ในเขตเทศบาลมีเส้นทางคมนาคมในพื้นที่เทศบาลที่เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ร้อยละ 70 เป้าหมายคือต้องการให้ได้มากกว่านี้หรือร้อยละ 100 โดยผู้บริหารมีนโยบายที่จะดำเนินการก่อสร้างถนน

คอนกรีตเสริมเหล็กทุกสาย ปัญหาคือ เทศบาลไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากงบประมาณมีจำนวนจำกัด ปัจจุบันเทศบาลมีเส้นทางคมนาคม ดังนี้

การคมนาคม การจราจร (ทางสายหลัก)

- ทางสายแผ่นดินหมายเลข ชร.1174 อำเภอเทิง – อำเภอพญาเม็งราย
- ทางหลวงชนบท หมายเลข ชร.4017 ตำบลไม้ยา- ตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย
- ทางหลวงชนบท หมายเลข ชร 4015 ตำบลไม้ยา – อำเภอเทิง

การคมนาคม การจราจร (ทางสายสำรอง)

- ทางหลวงชนบท หมายเลข ชร.4017 ตำบลไม้ยา – ตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย
- ทางหลวงชนบทหมายเลข ชร. 2015 ตำบลไม้ยา – ตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง
ตำบลไม้ยา – ตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย
- ถนนเชื่อมระหว่างตำบล ตำบลไม้ยา – ตำบลจี้ อำเภอเทิง
ตำบลไม้ยา – ตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง
ตำบลไม้ยา – ตำบลเม็งราย อำเภอเทิง
- ถนน ตรอก ในหมู่บ้านชุมชน มีประมาณ 400 ตรอก / ซอย ร้อยละ 70 เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ร้อยละ 30 เป็นถนนลูกรัง

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 พื้นที่การเกษตร

พื้นที่การเกษตรมี 46,967 ไร่ เป็นที่ทำนาร้อยละ 43.39 พื้นที่ทำสวน/ทำไร่ ร้อยละ 22 พืชผลการเกษตร ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ลำไย ยาพารา มันสำปะหลัง ฯลฯ พืชเศรษฐกิจ คือ ข้าว ข้าวโพด ลำไย ยาพารา มันสำปะหลัง ประชากรในเขตเทศบาลประกอบอาชีพดังนี้

- อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 13 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 8 ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพค้าขาย ร้อยละ 9 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

6.2 ปศุสัตว์

จำนวน	ชื่อสัตว์เลี้ยงในพื้นที่					
	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	อื่นๆ(เป็ด)
จำนวน	1,681	22	227	2,667	1,387	41
รวม	1,681	22	227	2,667	1,387	41

6.3 การท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยว 6 แห่ง

1. อ่างเก็บน้ำห้วยก้าง
2. อ่างเก็บน้ำห้วยไม้ยา
3. วัดพระธาตุปูล้าน
4. น้ำตกห้วยตาด
5. จุดชมวิวดำบลไม้ยา
6. วัดพระธาตุหมอกมุงเมือง

6.4 การพาณิชย์

1. ธนาคาร	จำนวน	1	แห่ง
2. สถานที่จำหน่ายอาหาร	จำนวน	7	แห่ง
3. อุตสาหกรรมขนาดเล็ก	จำนวน	3	แห่ง
4. โรงสี	จำนวน	13	แห่ง
5. ตลาดสด	จำนวน	3	แห่ง
7. ร้านค้าทั่วไป	จำนวน	57	แห่ง
8. สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและแก๊ส	จำนวน	21	แห่ง
9. โรงสุรากลั่น	จำนวน	4	แห่ง
10. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลไม้ยา	จำนวน	28	กลุ่ม

7. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

7.1 ข้อมูลด้านการเกษตร

ข้อมูลด้านการเกษตรพื้นที่ตำบลไม้ยา ปี 2560

ประเภทของ การทำ การเกษตร	หมู่ที่ 1 - 18																		รวม	จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม / ไร่)	ต้นทุนผลิต เฉลี่ย (บาท / ไร่)	ราคาขายโดย เฉลี่ย (บาท / ไร่)					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18										
ทำ นา	นอก เขต	92	111	93	128	67	85	98	67	75	55	16	9	99	88	67	68	47	109	96	19,540	คร.	436	ก.ก./ ไร่	3,217	บ./ ไร่	2,965	บ./ ไร่
	ขป.	873	1,321	1,024	1,402	1,135	1,072	1,214	731	0	674	73	56	1,7	1,2	1,4	722	904	465	1,678								
ทำ สวน	ลำไย	85	81	50	0	42	66	83	41	57	46	10	5	83	64	54	49	44	65	59	1,074	คร.	1,000	ก.ก./ ไร่	10,000	บ./ ไร่	20,000	บ./ ไร่
		443	422	311	0	223	387	471	286	8	420	0	22	47	61	44	4	409	331	250								
	ยางพา รา	86	14	11	0	21	12	3	21	7	2	12	23	25	7	6	4	14	6	274	คร.	257	ก.ก./ ไร่	1,100	บ./ ไร่	6,425	บ./ ไร่	
		1218	166	123	0	164	150	43	151	52	16	60	4	4	73	51	40	113	46									
	มะม่วง	0	4	0	0	7	6	3	1	5	4	5	13	7	11	3	2	4	8	83	คร.	1,459	ก.ก./ ไร่	7,241	บ./ ไร่	11,672	บ./ ไร่	
		0	5	0	0	24	17	7	1	17	6	19	27	8	25	6	3	11	15									
	มะขาม	0	1	1	0	1	0	0	2	0	0	0	5	6	3	3	3	8	7	40	คร.	625	ก.ก./ ไร่	2,300	บ./ ไร่	9,375	บ./ ไร่	
		0	2	12	0	3	0	0	5	0	0	0	5	19	5	10	5	31	17									
	เงาะ	1	1	0	0	1	2	0	1	0	4	0	6	2	3	0	2	0	3	26	คร.	1,067	ก.ก./ ไร่	9,735	บ./ ไร่	16,005	บ./ ไร่	
		2	1	0	0	1	4	0	1	0	15	0	13	3	3	0	6	0	4									
ปาล์ม	7	0	1	0	6	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	1	3	0	22	คร.	2,050	ก.ก./ ไร่	2,377	บ./ ไร่	8,200	บ./ ไร่		

แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 - 2564)

	กล้วย	21	0	8	0	27	0	0	0	0	0	0	6	9	0	0	8	32	0	111	ไร่	4,000	ก.ก./ไร่	3,000	บ./ไร่	40,000	บ./ไร่	
		0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1							คร.
		0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2							ไร่
	ผักสวนครัว	17	17	4	0	3	5	8	2	10	6	1	24	7	23	12	11	0	95	245	คร.	300	ก.ก./ไร่	4,500	บ./ไร่	9,000	บ./ไร่	
		24	15	3	0	3	4	11	2	6	17	1	20	5	26	5	7	0	28	177	ไร่							
	ทำไร่	ข้าวโพด	26	35	20	0	10	2	21	0	14	8	10	23	9	15	15	12	11	20	251	คร.	670	ก.ก./ไร่	4,460	บ./ไร่	2,412	บ./ไร่
188			179	151	0	74	9	102	0	96	71	48	12	1	81	58	76	41	42	92	1,429	ไร่						
มันสำปะหลัง		3	18	9	0	21	3	4	9	15	22	25	50	33	7	5	3	47	24	298	คร.	3,579	ก.ก./ไร่	2,650	บ./ไร่	2,505	บ./ไร่	
		30	46	36	0	146	32	8	42	43	100	86	22	0	17	9	24	11	16	266	110							1,395
อื่น ๆ		5	3	0	0	1	0	0	0	2	1	0	2	0	0	2	0	0	4	20	คร.							
		22	8	0	0	2	0	0	0	11	5	0	8	0	0	1	0	0	7	64	ไร่							
รวม		322	286	189	128	180	181	220	144	18	148	32	32	24	190	163	129	261	322	3,948	คร.							
		2,821	2,167	1,668	1,402	1,802	1,675	1,856	1,219	1,323	1,324	2,457	2,453	2,304	1,345	1,395	841	2,574	1,568	32,194	ไร่							

แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 - 2564)

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ใน และกรอกข้อมูลในตาราง

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		หากมีไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำทางการเกษตร ไม่เพียงพอในช่วงเดือนใด
	เพียงพอ	ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ย ในปีที่ผ่านมา(มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ	
3.1) ปริมาณน้ำฝน		3.71	
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี เพียงพอ (แห่ง)	
3.2) แหล่งน้ำธรรมชาติ			
☐ 1. แม่น้ำ	-	-	☐ มกราคม
☐ 2. ห้วย/ลำธาร	27	ลำห้วยไม่มีสภาพต้นเขิน / ปริมาณน้ำไม่ เพียงพอ	☒ กุมภาพันธ์
☐ 3. คลอง	-	-	☒ มีนาคม
☐ 4. หนองน้ำ/บึง	-	-	☒ เมษายน
☐ 5. น้ำตก	1	1	☒ พฤษภาคม
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) 6.1 6.2			☐ มิถุนายน
			☐ กรกฎาคม
			☐ สิงหาคม
			☐ พฤศจิกายน
			☐ ธันวาคม
			☐
3.3) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น			
☐ 1. แก้มลิง	-	-	
☐ 2. อ่างเก็บน้ำ	5	5	
☐ 3. ฝาย	29	29	
☐ 4. สระ	744	700	
☐ 5. คลองชลประทาน	8	8	

☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-
6.1)	-
6.2)	-

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลด้านแหล่งน้ำการกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ใน และกรอกข้อมูลในตาราง

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอของน้ำ เพื่อการเกษตรตลอดทั้ง ปี	หากมีไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำทาง การเกษตร ไม่เพียงพอในช่วงเดือนใด
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	เพียงพอ (แห่ง)	
		(แห่ง)	(แห่ง)		
☐ 4.2 บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	1	1	-	1	☐ มกราคม
☐ 4.3 ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)	24	24	-	18	☒ กุมภาพันธ์
☐ 4.4 ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	-	-	-	-	☒ มีนาคม
☐ 4.5 แหล่งน้ำธรรมชาติ	6	6	-	6	☒ เมษายน
☐ 4.6 อื่น ๆ ระบุ					☒ พฤษภาคม
4.6.1					☐ มิถุนายน
4.6.2					☐ กรกฎาคม
4.6.3					☐ สิงหาคม
4.6.4					☐ กันยายน
4.6.5					☐ ตุลาคม
					☐ ธันวาคม

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลด้านแหล่งน้ำการกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ใน และกรอกข้อมูลในตาราง

แหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	การใช้งาน		ความเพียงพอของน้ำ เพื่อการเกษตรตลอดทั้ง ปี	หากมีไม่เพียงพอ หมู่บ้านนี้มีน้ำทาง การเกษตร ไม่เพียงพอในช่วงเดือนใด
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	เพียงพอ (แห่ง)	
		(แห่ง)	(แห่ง)		
☐ 4.1 บ่อบาดาลสาธารณะ					☐ มกราคม ☐ กุมภาพันธ์ ☐ มีนาคม ☐ เมษายน ☐ พฤษภาคม ☐ มิถุนายน ☐ กรกฎาคม ☐ สิงหาคม ☐ กันยายน ☐ ตุลาคม ☐ พฤศจิกายน ☐ ธันวาคม
☐ 4.2 บ่อน้ำตื้นสาธารณะ					
☐ 4.3 ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)					
☐ 4.4 ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)					
☐ 4.5 แหล่งน้ำธรรมชาติ					
☐ 4.6 อื่น ๆ ระบุ					
4.6.1					
4.6.2					
4.6.3					
4.6.4					
4.6.5					

ส่วนที่ 5 : ความต้องการในการทำการเกษตรของหมู่บ้าน / ชุมชน และโครงการที่หมู่บ้าน/ชุมชน เสนอ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย✓ใน□และกรอกข้อมูลโครงการที่หมู่บ้าน/ชุมชนเสนอ และต้องการได้รับการสนับสนุน

แผนงาน / โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย (หมู่ที่)	จำนวน (แห่ง)
1. ด้านการเกษตร		
จัดตั้งโรงสีชุมชน	1	1
สร้างลานตากผลผลิตทางการเกษตร	1 , 2 , 4 , 7 , 9 , 12 , 17 , 18	8
สร้างยุ้งฉางประจำหมู่บ้าน	1 , 2 , 6 , 10 , 14 , 16 , 17	7
ปรับปรุงยุ้งฉางประจำหมู่บ้าน	5	1
ฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น	2 , 3 , 5 , 9 , 13 , 17 , 18	7
จัดตั้งกลุ่มอาชีพ	2 , 4 , 6 , 7 , 9 , 12 , 14 , 16	8
การทำเกษตรทางเลือก	3 , 7 , 10 , 11 , 12 , 13 , 14 , 15 , 16 , 17	10
แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	5 , 9 , 13	3
กำจัดศัตรูพืช	5 , 9 , 12 , 17	4
กองทุนเพื่อการเกษตร	5 , 6 , 9 , 12	4
จัดตั้งกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ / ส่งเสริมการเกษตร	6 , 7 , 12 , 14 , 17	5
ประกันราคาพืชผลทางการเกษตรแก้ไขปัญหาการค้าต้นทุนการผลิต	6 , 9 , 12 , 17 , 18	5
จัดสรรที่ดินทำกิน	9 , 12	2
สนับสนุนปัจจัยทางการเกษตร (วัสดุอุปกรณ์ พันธุ์สัตว์ เมล็ดพันธุ์)	9 , 12 , 17	3
ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	9	1
เปลี่ยนแปลงการเพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	11 , 12 , 16	3
การปลูกพืชชนิดอื่นเพิ่มเติม (ปลูกพืชเชิงซ้อน)	17	1
จัดตลาดชุมชน	17 , 18	2
ศูนย์เรียนรู้	17	1
2. ด้านแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค		
ปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน	1 , 5 , 6 , 9 , 17	5
ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค	3 , 9 , 13 , 17	4
ขยายเขตประปาหมู่บ้าน	3 , 6 , 9 , 10 , 13 , 16 , 17	7
สร้างถังเก็บน้ำฝนในที่สาธารณะ	3 , 9 , 17	3
ปรับปรุงซ่อมแซมภาชนะกักเก็บน้ำ	6 , 9 , 10 , 17	4
ก่อสร้างประปาหมู่บ้าน	9 , 13 , 14 , 15 , 16 , 17 , 18	7
สร้างถังเก็บกลางประจำหมู่บ้าน	9 , 17	2
โอ่งขนาดใหญ่	9	1
3. ด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร		
ขุดลอกแหล่งน้ำ	1 , 4 , 9 , 10 , 14 , 15 , 16 , 17	8
ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	2 , 3 , 9 , 13 , 17	5

แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 - 2564)

สร้างฝายกักเก็บน้ำ	3 , 5 , 6 , 7 , 9 , 10 , 13 , 14 , 17	9
สร้างคลองไส้ไก่สู่พื้นที่การเกษตร	4 , 6 , 9	3
สร้างระบบท่อส่งน้ำ (พีอี)	5 , 9 , 13 , 17	4
ขุดสระเก็บน้ำ	10 , 17	2
สร้างแก้มลิง (อ่างเก็บน้ำ)	17	1
ฝนหลวง	17	1

8. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

8.1. ศาสนา

- ❖ ศาสนาพุทธ มีประชากรนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 98 ของประชากรทั้งหมด มีวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 11 แห่ง ในเขตพื้นที่
1.วัดห้วยเตือ หมู่ 1 2.วัดพระธาตุหมอกมุงเมือง หมู่ 1
3.วัดไม้ยาใหม่ หมู่ 3 4.วัดสันสะอาด หมู่ 4
5.วัดพระธาตุม่อนหินแก้ว หมู่ 7 6.วัดพระธาตุกู่หิน หมู่ 8
7.วัดไชยมงคล หมู่ 12 8.วัดพระธาตุปู่ล้าน หมู่ 14
9.วัดไม้ยาเก่า หมู่ 15 10.วัดห้วยก้าง หมู่ 17
11.วัดไม้ยาคุเวียงสันติคีรี หมู่ 18
- ❖ ศาสนาอื่น ๆ ศาสนาคริสต์และอิสลาม มีประมาณร้อยละ 2 ของประชากรทั้งหมด

8.2 ประเพณี

1. ประเพณีสงฆ์น้ำพระพุทธรูปใหญ่วัดไชยมงคล ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 2
2. ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุปู่ล้าน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
3. ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุมงามมงคล 5 ยอด ขึ้น 8 ค่ำ เดือน 4
4. ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุม่อนหินแก้ว ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4
5. ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุหมอกมุงเมือง ทุกวันที่ 6 เมษายน ของทุกปี
6. ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุกู่หิน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
7. ประเพณีไหว้สาพญาเม็งราย ทุกวันที่ 18 เมษายน ของทุกปี

9. ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ข้อมูลด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

1.1 การใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลไม้ยา

เทศบาลตำบลไม้ยา มีพื้นที่ทั้งหมด 131 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 85,000 ไร่ มีการใช้ที่ดินแบ่งประเภท ดังนี้

- ❖ พื้นที่ทำการเกษตร 46,967 ไร่
- ❖ พื้นที่ประมง 1,230 ไร่
- ❖ พื้นที่ป่าไม้ / ป่าชุมชน 14,896 ไร่
- ❖ พื้นที่สาธารณะ 2,334 ไร่
- ❖ พื้นที่อยู่อาศัย 2,038 ไร่
- ❖ พื้นที่อื่นๆ 4,494 ไร่

10.อื่น

10.1 การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

การบริหารจัดการขยะในพื้นที่ กำจัดขยะใช้วิธีเผา โดยประชาชนในพื้นที่ร่วมกันดำเนินการคัดแยกขยะเองในแต่ ละครัวเรือน โดยนำมูลฝอยบางส่วนไปขายให้กับบริษัทเอกชน และขยะอินทรีย์นำไปทำปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในงานเกษตรกรรม และเทศบาลดำเนินการจัดเก็บตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันเสาร์ โดยมีสถานที่กำจัดขยะ 1 แห่ง ในเขตเทศบาลได้แก่บ้านสันโค้ง หมู่ที่ 8 ปริมาณขยะในเขตเทศบาลปัจจุบันเฉลี่ย ปริมาณ 1 ตัน / วัน